

Неопределени интегралы

Интегриране чрез внасяне под знака на диференциала

Както знаем, ако $\varphi(x)$ е диференцируема функция, то $d\varphi(x) = \varphi'(x)dx$.

В тази случай имаме:

$$\int f(x)\varphi'(x) dx = \int f(x) d\varphi(x)$$

Когато прилагаме това равенство ще казваме, че внасяме функцията $\varphi'(x)$ под знака на диференциала или че извършваме действието внасяне под знака на диференциала. То се състои в това, че вместо функцията $\varphi'(x)$, която е пред диференциала, написваме под диференциала една нейна примитивна функция. Поради тази причина често казваме, че внасянето под знака на диференциала е интегриране и внасяме под знака на диференциала функции, които лесно се интегрират (например има ги в табличните интегралы). Ползата от това действие се вижда ясно при прилагане на свойство 5.

Пример 1.

$$\int \sin x \cos x dx = (\text{внасяме под знака на диференциала } \cos x)$$

$$\int \sin x d \sin x = \frac{1}{2} \sin^2 x + C$$

Пример 2.

$$2 \int x e^{x^2} dx = (\text{внасяме под знака на диференциала } x)$$

$$= \int e^{x^2} dx^2 = e^{x^2} + C$$

Пример 3.

$$2 \int \frac{x}{x^2 + 1} dx = (\text{внасяме под знака на диференциала } x) =$$

$$= \int \frac{1}{x^2 + 1} d(x^2 + 1) = \ln |x^2 + 1| + C$$

Пример 4.

$$\int \sin^3 x dx = \int \sin^2 x \sin x dx = - \int \sin^2 x d \cos x = \int (\cos^2 x - 1) d \cos x =$$

$$= \int \cos^2 x d \cos x - \int 1 d \cos x = \frac{1}{3} \cos^3 x - \cos x + C$$

Пример 5.

$$\int \operatorname{tg} x \, dx = \int \frac{\sin x}{\cos x} \, dx = - \int \frac{1}{\cos x} \, d \cos x = - \ln |\cos x| + C$$

Пример 6.

$$\begin{aligned} \int \frac{1}{\sin x} \, dx &= \int \frac{1}{2 \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}} \, dx = \int \frac{1}{\sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}} \, d \frac{x}{2} = \int \frac{1}{\operatorname{tg} \frac{x}{2} \cos^2 \frac{x}{2}} \, d \frac{x}{2} = \\ &= \int \frac{1}{\operatorname{tg} \frac{x}{2}} \, d \operatorname{tg} \frac{x}{2} = \ln \left| \operatorname{tg} \frac{x}{2} \right| + C \end{aligned}$$

Пример 7.

$$\int \frac{1}{\cos x} \, dx = \int \frac{1}{\sin \left(x + \frac{\pi}{2} \right)} \, d \left(x + \frac{\pi}{2} \right) = \ln \left| \operatorname{tg} \left(\frac{x}{2} + \frac{\pi}{4} \right) \right| + C$$

Пример 8.

$$\int \frac{dx}{x+a} = \int \frac{d(x+a)}{x+a} = \ln |x+a| + C$$

Пример 9.

$$\begin{aligned} \int \frac{x \, dx}{x^2+1} &= \frac{1}{2} \int \frac{dx^2}{x^2+1} \\ &= \frac{1}{2} \int \frac{d(x^2+1)}{x^2+1} = \frac{1}{2} \ln(x^2+1) + C \end{aligned}$$

Задачи за самостоятелна работа

$$\int \cos(2x - 1) dx \quad \text{Отг. } \frac{1}{2} \sin(2x - 1) + C$$

$$\int (e^{2x-213} - \sin(5x + 3)) dx \quad \text{Отг. } \frac{1}{2} e^{2x-213} + \frac{1}{5} \cos(5x + 3) + C$$

$$\int \frac{1}{4x^2 + 25} dx \quad \text{Отг. } \frac{1}{10} \operatorname{arctg} \frac{2x}{5} + C$$

$$\int \frac{1}{9x^2 - 16} dx \quad \text{Отг. } \frac{1}{24} \ln \left| \frac{3x - 4}{3x + 4} \right| + C$$

$$\int \frac{e^x dx}{\sqrt{e^x + 1}} \quad 2\sqrt{e^x + 1} + C$$

$$\int \frac{dx}{x \ln x} \quad \ln(|\ln x|) + C$$